

Clemens Brentano, Paola Giovetti,
(transl.) Jana Sarnakova

Zivot Panny Marie

vo videniach blahoslavenej Anny Katariny
Emmerichovej

Dobra kniha Trnava
2005

books2ebooks – Milióny kníh dostupné jedným kliknutím myšou

Európske knižnice uchovávajú milióny kníh z obdobia od XV. do XX. storočia. Všetky tieto knihy môžu byť teraz dostupné „na jedno kliknutie“ ako e-Knihy.

Vyhľadajte si želanú knihu v online katalógu knižnice poskytujúcej službu EoD a objednajte si ju v podobe e-Knihy z ktorejkoľvek knižnice na svete – počas 24 hodín denne, 7 dní v týždni.

Kniha sa zdigitalizuje a sprístupní pre Vás ako e-Kniha. Platiť možno on-line prostredníctvom Vašej kreditnej karty. Využite možnosť vybudovať si osobnú digitálnu knižnicu.

Čo je EoD e-Kniha?

EoD e-Kniha je zdigitalizovaná kniha doručená vo formáte PDF súboru. Tento súbor obsahuje naskenované obrazy stránok originálnej knihy a k tomu aj plný text generovaný systémom na automatické rozpoznávanie textu. V súbore sú obsiahnuté i značky, notácie a iné poznámky vyskytujúce sa na okrajoch originálnej knihy.

Ako si objednať EoD e-Knihu

V katalógu knižnice si vyhľadajte knihu o ktorú máte záujem. Vyhotovenie e-Knihy si možno objednať kliknutím na logo EoD. Používateľsky orientované rozhranie Vás prevedie celým procesom spracovania

zákazky, od objednania až po e-mail potvrdzujúci Vašu objednávku.

Ako si kúpiť EoD e-Knihu

V momente, kedy je kniha zdigitalizovaná a pripravená na stiahnutie (download), máte k dispozícii viacero možností platby. Najvýhodnejším spôsobom je platba prostredníctvom kreditnej karty, ktorá garantuje bezpečnú transakciu. Okamžite po uskutočnení platby sa Vám e-Kniha sprístupní alebo zašle niektorým zo zvolených spôsobov.

Štandardná EoD e-Kniha – ako ju použiť

Štandardná EoD e-Kniha je ucelený súbor vo formáte PDF, ktorý môžete prehľadávať, tlačiť alebo zaradiť do Vašej osobnej knižnice ľubovoľným spôsobom.

Prehľadávanie

Použitím softvéru na čítanie PDF súborov si vychutnáte prehľadávanie a zväčšovanie či zmenšovanie vybraných častí e-Knihy pomocou bežne dostupného softvéru, bez nutnosti inštalácie dodatočného špeciálneho softvéru.

Tlač

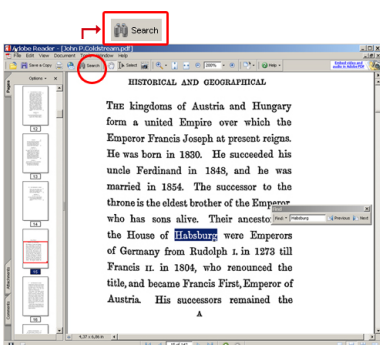
Použitý voľne dostupný softvér Vám dovoľuje vytlačiť celú e-Knihu alebo len niektoré jej časti či strany.

Budovanie osobnej knižnice

Celá e-Kniha predstavuje jeden ucelený, nie príliš rozsiahly súbor. To Vám umožňuje vziať si ju so sebou na Vašom prenosnom zariadení a prípadne budovať osobnú digitálnu knižnicu.

E-Kniha s OCR textom – ako ju použiť

Vyhľadávanie

So zabudovanou možnosťou vyhľadávania v softvéri na čítanie PDF súborov, môžete prehľadávať knihu zadaním jednotlivých slov alebo častí slov. Príklad: Použitím príkazu navyhľadanie (Search) – ikona „ďalekohľad“ na paneli nástrojov, vyhľadáte konkrétne slovo. V príklade sa v texte hľadalo heslo Habsburg. Nájdený termín je farebne zvýraznený.

Kopírovanie a prenášanie textu

Kliknutím na ikonu funkcie na výber textu (Select) na paneli nástrojov možno ohraničiť a označiť text, ktorý si prajete kopírovať z PDF súboru e-Knihy. Príkazom na vloženie (Ctrl+V) možno takto označený text vložiť do akéhokoľvek dokumentu textového editora (napr. MS Word, Notepad a pod.).

Kopírovanie a prenášanie obrázkov

Na kopírovanie obrázkov možno použiť funkciu „Snapshot“ na paneli nástrojov a preniesť obrázok do určeného dokumentu (napr. program na spracovávanie obrazu a textu).

Obchodné podmienky

Zaslaním objednávky na službu EoD vyjadrujete zároveň súhlas s obchodnými podmienkami poskytovania služby EoD. Každá kópia dokumentu alebo jeho časti musí obsahovať odkaz na tieto obchodné podmienky. Poskytovanie služby EoD garantuje prístup k digitálnym dokumentom len pre osobné, neobchodné účely a neoprávňuje ich použitie na iné účely.

Terms and Conditions in English: <http://books2ebooks.eu/odm/html/ukb/en/agb.html>

Terms and Conditions in Slovak: <http://books2ebooks.eu/odm/html/ukb/sk/agb.html>

Terms and Conditions in German: <http://books2ebooks.eu/odm/html/ukb/de/agb.html>

Ďalšie e-Knihy

Ďalšie e-Knihy sú dostupné na <http://books2ebooks.eu>

Život Panny Márie

vo videniach

blahoslavenej

*Anny Kataríny
Emmerichovej*

EX LIBRIS

UNIVERZITNA
KNIŽNICA
BRATISLAVA

Život Panny Márie

vo videniach
blahoslavenej

Anny Kataríny Emmerichovej

DUCHOVNÁ STUDNICA

Život
Panny Márie

Zostavil *Clemens Brentano*
Upravila *Paola Giovettiová*

*vo videniach
blahoslavenej
Anny Kataríny
Emmerichovej*

Preložila
*Jana
Sarňáková*

Dobrá kniha Trnava
2005

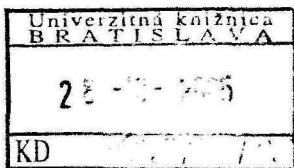
© Edizioni San Paolo, Cinisello Balsamo 2004
Translation © Jana Sarňáková, 2005

5 7 2 9 6 0 7 1

Univerzitná knižnica
v Bratislave

1800289154

ISBN 80-7141-486-7

Dá sa povedať, že táto kniha je písaná štyrmi rukami. Ide v nej o videnia stigmatizovanej nemeckej mníšky blahoslavennej Anny Kataríny Emmerichovej (1774 – 1824), ktoré zapísal a usporiadal veľký romantický básnik Clemens Brentano (1778 – 1842).

Brentano strávil takmer šesť rokov pri lôžku Anny Kataríny, pozorne počúval jej slová a starostlivo ich zapisoval. Po jej smrti zoradil množstvo napísaného materiálu do šiestich zväzkov¹:

- *Horké umučenie nášho Pána Ježiša Krista,*
- *Život Panny Márie,*
- *Prvý rok Ježišovho vyučovania,*
- *Druhý rok Ježišovho vyučovania,*
- *Tretí rok Ježišovho vyučovania,*
- *Tajomstvá Starého a Nového zákona.*

Každá kniha má viac ako 400 strán, spolu je to teda asi 2500 strán.

Kniha *Život Panny Márie* mala veľký úspech. Krátko po jej uverejnení v nemčine bola preložená do francúzštiny. Významnou mierou ovplyvnila šírenie mariánskej úcty v Európe.

Z vydavateľských dôvodov a v snahe ponúknuť čitateľom ľahko čitateľný text sme zostavili výber častí Brentanovho textu. Prv, než sa začítate do *Života Panny Márie*, je vhodné oboznámiť vás so životmi oboch autorov, mníšky a básnika.²

Anna Katarína Emmerichová a Clemens Brentano

Anna Katarína Emmerichová sa narodila 8. septembra 1774 vo vestfálskej dedinke Coesfeld, v Münstersej die-

céze. Bola piatou z deviatich detí manželov Bernharda Emmericha a Anny Hillersovej, ktorí pracovali ako roľníci na gazdovstve svojich príbuzných. Práca na poli bola namáhavá, ale vďaka nej dokázali rodičia zarobiť na živobytie. Boli chudobní, ale netreli núdzu. Aj ich dom patrilo príbuzným a Emmerichovci obývali len jeho polovicu. V druhej časti bývali podnájomníci. Rodičia vychovávali deti prísne a v náboženskom duchu, ako bolo v tých časoch zvykom. Korene duchovného života a hlbokej ľudskosti Anny Kataríny Emmerichovej možno nájsť v zbožnom rodinnom prostredí.

Keďže bola najstaršou dcérou, musela si už od mala privykať na prácu v dome a na poli. Bola slabučká a celý život sa s ňou ťahala krivica, ktorá sa u nej objavila v detstve. Napriek chatrnému zdraviu ju v práci nik nešetril, už aj preto, lebo bola veľmi šikovná a pre matku bola vítanou pomocou. Do školy chodila len štyri mesiace v roku, čo bola veľká škoda, lebo učiteľ viackrát zdôraznil rodičom, že ich dcéra je inteligentná a mala by v štúdiu pokračovať.

Anna Katarína začala žiť veľmi zavčasu intenzívnym duchovným životom. Veľa sa modlila, uvažovala o Ježišovom utrpení a bola šťastná, keď mohla ísť do kostola a zúčastňovať sa pobožností. Veľmi skoro začala mať videnia, v ktorých sa jej zjavoval jej anjel strážny, Madona s Ježiškom a svätí. Myslela si, že to, čo vidí, je normálne a že všetci vidia to, čo vidí ona. Len postupne si uvedomovala, že je výnimkou. Boh ju obdaril mimoriadnou intuíciou. Inštinktívne rozoznávala liečivé byliny na poli a potom ich presádzala do svojej záhradky. Vedela odlíšiť posvätné predmety od svetských. Táto schopnosť jej ostala po celý život.

Návšteva na mieste, kde sa Anna Katarína Emmerichová narodila a žila, zanechá v človeku nezmazateľný dojem.

Jej rodný dom je dnes zreštaurovaný a prístupný verejnosti. Je to typický roľnícky dom so širokou zvažujúcou sa strechou. Je v ňom jedna veľká izba, v ktorej niekedy bývali aj zvieratá, ovce a kravy, oddelené prepážkou. V strede je ohnisko, pri ktorom sa domáci zohrievali a varili. V tých časoch tu nemali rúru na odvádzanie dymu, takže ešte aj dnes si možno v tejto miestnosti všimnúť stopy, ktoré zanechal dym z ohniska.

Okrem tejto miestnosti mali ešte jednu izbu – tá patrila rodičom. Je to maličká izbička so skromnou posteľou. Tu sa manželom Emmerichovcom narodilo deväť detí. Deti spávali na slame na pôjde nad miestom, ktoré bolo vyhradené pre zvieratá. Ďalšiu malú izbičku pristavil otec Anny Kataríny, aby v nej mohla nerušene šiť.

Básnik Clemens Brentano vo svojom denníku opisuje svoju prvú návštevu v rodnom dome Anny Kataríny Emmerichovej takto: „Bol som v týchto dňoch navštíviť Emmerichovej rodný dom. Chcel som vidieť miesto, kde sa narodila a vyrastala. Našiel som rozpadávajúcu sa chatrč s hlinenými stenami. Zem pokrývala slama. Tu, na tomto biednom a tmavom mieste, sa narodila a rástla tá jemná, čistá, jednoduchá, žiarivá, duchovná žena. Tu sa rodili jej myšlienky, jej slová a dobré skutky. Do mysle sa mi tlačil obraz betlehemskej maštale...“

Ako dvanásťročná pristúpila Anna Katarína k prvému svätému prijímaniu a v tom istom roku ju poslali pracovať k príbuzným Emmerichovcov, ktorí žili na veľkom statku neďaleko rodičovského domu Anny Kataríny. Tu zostala tri roky. Zapájala sa do všetkých prác v dome, na poli i v maštali. Potom sa dva roky učila remeslu u jednej krajčírky.

Medzičasom sa začalo črtať jej rehoľné povolanie. Jej najväčším prianím bolo vstúpiť do kláštora, ale na splnenie tohto priania musela dlho čakať, pretože nemala

veno. Pracovala teda ako krajčírka, najprv tri roky v krajčírstve, potom samostatne vo svojom dome.

Keď mala dvadsaťosem rokov, podarilo sa jej vďaka pomoci istej priateľky a jej rodiny splniť svoj sen stať sa rehoľníčkou u augustiniánok v Dülmene, v malej obci neďaleko Coesfeldu. Tam zostala deväť rokov, ktoré boli veľmi ťažké, ale napriek tomu ich označila za najšťastnejšie vo svojom živote.

Vkláštore začala žiť mimoriadny mystický život. Jednej noci, keď sa modlila, zjavil sa jej Ježiš a ponúkol jej dve koruny, jednu z ruží a druhú z tŕňov. Vybrala si tŕňovú korunu a Ježiš jej ju položil na hlavu. Na hlave sa jej hneď objavili prvé stigmy. Po ďalších Ježišových zjaveniach sa jej následne vytvorili rany na rukách, nohách a na boku. Časté bdenie, postenie sa, ťažká práca, ktorú vykonávala už od detstva, a utrpenie spôsobované stigmami neustále zhoršovali jej zdravotný stav.

Napoleonovským nariadením boli všetky rehoľné rády rozpustené, a tak musel aj kláštor augustiniánok zavrieť svoje brány. Anna Katarína musela podobne ako jej spolusestry odísť. Istý čas opatrovala starého francúzskeho kňaza, ktorý bol dlhé roky jej duchovným otcom. Keď sa však jej zdravie zhoršilo natoľko, že ostala pripútaná na lôžko, ujala sa jej jedna rodina. Žila v chudobnej izbičke, kde sa o ňu starala mrzutá a náladová sestra.

Táto biedna miestnosť, v ktorej Anna Katarína Emmerichová prežila posledné roky svojho života a v ktorej vyrozprávala svoje videnia Brentanovi, bola zrekonštruovaná v Dülmene, v malom múzeu, ktoré je jej venované. Nemá viac ako dvakrát tri metre, celá je obložená drevom a je v nej skromné dobové zariadenie. Posteľ vizionárky je z tŕstia. V múzeu sú aj krajčírke práce Anny Kataríny. Neúnavne šila oblečenie a čiapočky pre chudobné deti. Sú tam tiež jej mníšske habity, riad, jej

i Brentanove podobizne, ktoré namaľovali ich súčasníci.

Mystická fenomenológia Anny Kataríny medzitým vzrastala a bolo čoraz ťažšie ju utajiť. Stigmy, ktoré sa pravidelne otvárali a krvácali, skúmal doktor Franz Wesener, spočiatku skeptický lekár, neskôr oddaný priateľ vizionárky. Viedol presný a pozoruhodný denník života Anny Kataríny. Jej rany následne vyšetrovali aj cirkevná a štátna komisia. Štátna komisia sa zaoberala jej stigmami a pôstom celé týždne, pričom používala dosť brutálne, ale účinné metódy, no neprišli na stopu žiadneho podvodu. Stigmatizovaná mníška naozaj neprijímala od istého času žiadnu potravu. Pri živote ju celé roky držalo pár kvapiek vody alebo ovocnej šťavy a svätá Hostia, ktorú jej prinášali každodenne. Svetlo do tejto veci vnáša doktor Wesener vo svojom denníku:

„Pokiaľ ide o stravu, povedali mi, že neje nič. Mohol som konštatovať, že za dvadsaťštyri hodín sa dva razy napila čistej vody a podvečer zjedla štvrtinku vareného jablka, pričom povypľúvala všetku vlákninu. Potom prestala jesť aj jablká a tri roky žila len z vody. Všetky moje snahy odhaliť podvod stroskotali. Nikto tomu nemusí veriť, ale ja pred všemohúcim Bohom potvrdzujem, že tomu verím a že som čestný človek, ktorý miluje a hľadá pravdu.“³

Chýr o stigmatizovanej vizionárke sa medzitým šíril a prichádzalo ju navštíviť mnoho ľudí. Medzi nimi bol aj básnik Clemens Brentano, jeden z najvýznamnejších predstaviteľov nemeckého romantizmu, ktorý mal na pleciach štyridsiatku a za sebou dve manželstvá. V prvom manželstve ovdovel a druhé sa skončilo rozlukou. Plánoval sa zdržať zopár dní. Pozval ho sem mladší brat Christian, ktorý dobre poznal Emmerichovú. Jej osobnosť básnika natoľko uchvátila, že sa usadil v Dülmene a zostal tam až do jej smrti. Toto stretnutie určite zariadila Prozreteľnosť a život básnika celkom zmenilo.

Takmer šesť rokov zaznamenával Clemens Brentano deň čo deň to, čo mu rozprávala stigmatizovaná mníška. Zapísal celkovo sedemnásťtisíc strán, časť z nich ešte čaká na vydanie. Na týchto stranách sú doplnené evanjeliá a opisujú sa podrobnosti zo života Ježiša, Panny Márie a udalosti Starého a Nového zákona.

V liste z 24. septembra 1818, adresovanom poetke Luise Henselovej, opisuje Brentano svoje prvé stretnutie s Annou Katarínou Emmerichovou:

„Vo štvrtok 24. septembra som o pol jedenástej prišiel do Dülmenu. Je to prosté vidiecke mestečko plné dobrých ľudí, ktorí obrábajú polia. Tu žije najvzácnejší poklad, jednoduchá, srdečná, duchovná roľnícka dcéra, ktorej telo Ježiš poznačil svojimi ranami. Jej lekár, dobrý a duchovný človek s láskavou manželkou a milými deťmi, ma srdečne privítal ako Christianovho brata. Christiana majú všetci veľmi radi... Lekár ma priviedol ku Emmerichovej, ktorú vopred pripravil na moju návštevu. Prešli sme cez humno, v ktorom spracúvajú ľan, potom sme vyšli po schodíčkoch a cez malú kuchyňu sme vošli do nevelkej nabielo natretej izby. Tu ležala tá drahá duša, mala tú najláskavejšiu, najdobrosrdečnejšiu, najúprimnejšiu, najčistejšiu, najživšiu tvár, akú si viete predstaviť, s čiernymi, oddanými, hlbokými očami plnými života a ohňa. Radostne mi podala poranené ruky a rýchlo a srdečne sa mi prihovorila: „Vitajte! Pozrite, pozrite len, ako sa podobá na svojho brata, spoznala by som ho medzi tisícami ľudí!“

V liste, ktorý Brentano napísal svojmu bratovi Christianovi, nájdeme ešte jednu zmienku o jeho prvom stretnutí s Emmerichovou:

„Sestra Anny Kataríny ma doviedla do malej rožnej miestnosti, v ktorej bývala a do ktorej sa vchádza z kuchyne. Srdečne ma pozdravila. Jej čistá a nevinná tvár

ma dojali, rovnako ako jej jednoduché slová bez akejkoľvek stopy napätia a výstrednosti. To, čo hovorí, sa nijako nepodobá kázni, ale jej reč je inšpirovaná vládňosťou. Každé jej slovo je krátke, jednoduché, prirodzené, plné lásky, hĺbky, života. Hneď som sa cítil ako doma.“

Brentana stretnutie s mníškou hlboko zasiahlo. Už aj preto, že ho hneď spoznala – naozaj ho videla vo svojich videniach. Keď ho po prvý raz voviedli do jej izby, slávnostne ho uvítala a srdečne mu podala stigmatizovanú ruku, ale nepovedala mu nič. Čoskoro sa však medzi nimi vytvoril vzťah plný dôvery a viery a vtedy mu vyjaviť, že hneď spoznala, že on je človek vyvolený Bohom, aby zapísal to, čo už od svojho detstva vídala vnútorným zrakom, na čo sa do tejto chvíle, žiaľ, nechcel podujat nikto z jej priateľov a známych. Dokonca ani farár a iní kňazi, ktorí ju navštevovali. Vo svojich videniach naozaj videla tmavého muža, ako sedí pri jej lôžku a píše. Clemens Brantano mal taliansky pôvod a opis sa naňho perfektne hodil. Anna Katarína mu povedala, že je presvedčená o tom, že ak sa dožila tejto chvíle, je to preto, že čakala práve na neho. Tieto slová utvrdili Brentana v rozhodnutí dať svoju ruku a svoj um do služieb Emmerichovej. To považoval za svoje poslanie – dať na papier to, čo hovorí stigmatizovaná mníška.

A tak tento básnik romantizmu, bohatý a známy človek obľetovaný ženami, navyknutý na literárny úspech a na spoločenský prepych veľkomesta Berlín, zabudol na všetko a celé roky žil samotárskym životom v malej dedinke, len aby mu neušlo ani jediné slovo vizionárky.

„Cítim, že tu som doma a tuším, že nemôžem opustiť toto úžasné stvorenie prv, než umrie. Toto je moja životná úloha: Boh vyslyšal moju prosbu, aby mi ukázal úlohu, ktorá je na jeho česť a zároveň zodpovedá mojim možnostiam i mojim silám. Chcem urobiť všetko pre to,

aby som uchránil a zachoval poklad milostí, ktorý som tu našiel.“ Toto napísal Brentano krátko potom, čo spoznal Annu Katarínu Emmerichovú.

Brentano bol roky vzdialený od Boha, ale nikdy ho neprestal hľadať. Vďaka Anne Kataríne začal znovu veriť.

Vo svojom denníku Brentano zaznamenal: „Vo svojich videniach videla toho, kto píše, vždy oblečeného ako pútnika, ktorý putuje do vlasti. V súlade so svojím duševným stavom dosahuje požehnanie, pomoc a záchranu, alebo sa stretá s prekážkami, nepriateľstvom, chybami, nebezpečenstvom, dokonca aj s väzením.“

Spolupráca medzi nimi prebiehala nasledovne: v noci Anna Katarína duchovne „cestovala“ a dostala sa do Svätej zeme, kde bola pri evanjeliových udalostiach, ako by sa práve vtedy odohrávali pred jej očami. Ráno potom Brentanovi všetko opísala a on zapísal každé slovo a vhodnými otázkami sa snažil pomôcť jej spomenúť si na každý detail. Doma potom dal tomu, čo mu mníška vyrozprávala v *plattdeutsch*, miestnom nárečí, náležitú formu. Večer sa k nej vracal a čítal jej spracovaný text, aby ho upravil a dosiahol jej schválenie.

Luise Henselová, veľká priateľka Clemensa Brentana, ktorá sa jeho prostredníctvom stala priateľkou a dôverníčkou Anny Kataríny, napísala vo svojich *Spomienkach (Ricordi)*:

„Clemens Brentano k nej šiel zvyčajne ráno medzi deviatou a desiatou a zapisoval, čo mu hovorila. Niekedy som tam bola s nimi a šila som. Doma potom presnejšie prepisoval jej slová a večer sa vracal prečítať jej text, ktorý ona občas opravila. Raz veľmi oponovala a namietala a povedala, že napísal všetko ináč, než to povedala ona, ale už si nepamätám kvôli čomu. Volala: ‚Nie! Nie! Tak som to nepovedala!‘ a pohrozila, že už mu nič nepovie, ak to nezmení. Musel všetko vyškrtnúť.“⁴